

PATVIRTINTA
Mykolo Romerio universiteto
Edukologijos ir socialinio darbo instituto
2015 m. rugsėjo 2 d.
Protokolu Nr. 1ESDI

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
EDUKOLOGIJOS IR SOCIALINIO DARBO INSTITUTAS

MAGISTRO BAIGIAMOJO DARBO
RENGIMO IR GYNIMO TVARKA

Tvarką reglamentuojantį dokumentą paruošė:
prof. dr. Valdonė Indrašienė
doc. dr. Rita Raudeliūnaitė

Vilnius, 2015

Anotacija

Magistrantūros studijos skirtos gilinti studento kompetencijai, įgytai per pirmosios pakopos studijų programą, kai pastaroji yra tos pačios studijų krypties kaip ir magistrantūros studijų programa arba kitos krypties, nurodytos magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų apraše¹ ir pasirengti savarankiškam mokslo darbui arba kitam darbui, kuriam atlikti reikia mokslo žinių ir gebėjimų jas analizuoti bei taikyti.

Magistro darbas – tai originalus antrosios pakopos studento savarankiškai atliktas ir įformintas mokslo tiriamasis darbas, kuriame nagrinėjamos studijų krypties problemos bei jų sprendimai. Tai studento darbas, kuriuo remdamasi komisija vertina studento pasirengimą savarankiškai atlikti mokslinį tyrimą ir suteikia magistro laipsnį.

Metodiniais nurodymais parengti vadovaujantis Mykolo Romerio universiteto (toliau – MRU) Senato 2012-03-16 nutarimu Nr. 1SN-30 patvirtinta Mykolo Romerio universiteto studijų rezultatų vertinimo tvarka (toliau – Tvarka) ir šaltinių pateikimo ir literatūros sąrašo sudarymo taisyklėmis (APA bibliografinio aprašo standartu), taip pat MRU Edukologijos ir socialinio darbo instituto vykdomų magistrantūros studijų programų siekiais ir uždaviniais.

Šie magistro baigiamojo darbo rengimo ir gynimo metodiniai nurodymai skirti Edukologijos ir socialinio darbo instituto studentams, magistro darbo vadovams, konsultantams, siekiant padėti metodiškai parengti baigiamuosius darbus, numatyti vienodus magistrų darbų gynimo reikalavimus ir padėti pasirengti baigiamojo darbo gynimui.

1. Magistro darbo paskirtis, tikslas ir uždaviniai

Magistro darbu laikomas originalus ir savarankiškas mokslinę vertę turintis tyrimas, argumentuota interpretacija, atskleidžianti studento įgytą teorinį, metodologinį bei analitinį pasirengimą, gebėjimą susieti žinias bei mokslinio tiriamojo darbo įgūdžius.

Magistro darbo tikslas – išplėsti ir pagilinti atskirų mokslų krypties šakų, sričių, dalykų žinias, ugdyti gebėjimus savarankiškai pasirinkti tyrimo šaltinius, mokslinę literatūrą ir jais naudotis (pristatyti, analizuoti ir pan.), vertinti kitų asmenų anksčiau atliktus darbus, taikyti ir modifikuoti tyrimo metodus, atlikti tyrimą, aiškiai ir pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas, rekomendacijas, taip pat glaustai, taisyklinga kalba, tvarkingai aprašyti tyrimą.

Magistrantas turi įrodyti gebas:

- kritiškai vertinti teorines ir praktines pasirinktos tyrimo srities aktualijas;

¹ LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 2010-06-03, Nr. V-826

- kūrybiškai ir kritiškai analizuoti mokslinę literatūrą, susipažinti su pasirinktos problemos ištirtumu; formuluoti problemą, argumentuoti tyrimo aktualumą, formuluoti tyrimo objektą, tikslą, uždavinius, hipotezę ar tyrimo klausimus;
- savarankiškai pasirinkti, taikyti adekvačius problemos tyrimo metodus, atlikti tyrimą, analizuoti, sisteminti, iliustruoti tyrimo rezultatus ir kūrybiškai interpretuoti tyrimo duomenis;
- remiantis tyrimo rezultatais, formuluoti argumentuotas išvadas (pasiūlymus), atitinkančias tyrimo tikslą, uždavinius.
- argumentuotai diskutuoti, remdamasis ir laisvai operuodamas savo atlikto tyrimo ir kitų autorių tyrimų duomenimis.

Konsultuodamasis su darbo vadovu magistrantas numato tikslus, uždavinius bei aptaria darbo eigą, atsiskaitymo terminus. Vadovas teikia magistrantui mokslinę ir metodinę pagalbą, išsako pastabas bei rekomendacijas, tačiau nėra atsakingas už darbo turinį ir padarytas išvadas. Už magistro darbo kokybę visiškai atsako darbo autorius. Pasirinkęs darbo temą magistrantas studijuoja mokslinę literatūrą, kaupia ir apdoroja duomenis. Magistranto moksliniai tyrimai turi būti vykdomi kryptingai ir sistemingai visą studijų laikotarpį. Darbo vadovas vertina studento įdirbį rašant darbą.

1. Magistro darbo temos pasirinkimas

Baigiamųjų magistro darbų temas studentai renkasi vadovaujantis MRU studijų rezultatų vertinimo tvarka². Magistrantas siūlomas temas gali rinktis per savo elektroninę studijų knygelę. Renkantis temas studentams rekomenduotina konsultotis su vadovais ir konsultantais.

Studentai, norintys rašyti baigiamąjį darbą savo pasiūlyta tema, konsultuojasi su Komiteto primininku. Komitetas, konstatavęs temos atitikimą baigiamajam darbui keliamiems reikalavimams, paskiria baigiamojo darbo vadovą.

Pagrindiniai reikalavimai pasirenkamai temai:

- tema turi atitikti studijų programos turiniui, ji negali būti iš kitų socialiniams mokslams nepriklausančių, sričių;
- pasirinkta tema turi būti aktuali, svarbi ir nauja, kas ypač svarbu baigiamųjų darbų atveju, nes bet kurio mokslinio tyrimo ar planavimo priežastis yra supratimas, kad trūksta žinių vienam ar kitam reiškiniui paaiškinti ar pagrįsti;

²http://www.mruni.eu/mru_lt_dokumentai/centrai/akademiniu_reikalu_centras/teises_aktai/Vert_tvark_akt_reda_kc_2014_06_30_1.pdf

- tema turi būti problemiška, kad įgalintų pilniau atskleisti studento mokslinę potenciją ir padėtų formuoti mokslinį mąstymą.

Pasirinkus magistro darbo temą, reikia išsiaiškinti, kas sudaro jos esmę. Tam gali prireikti pavartyti žodynus, enciklopedijas ar kitus informacinius leidinius, paklaidžioti po internetą. Reikia sužinoti apie savo tyrimo objektą kuo daugiau. Galima pasidomėti, kas panašia tema nuveikta užsienio šalyse, paskaityti analogiškų ar panašių darbų.

Tik išstudijavus mokslinę literatūrą gali būti patikslinta tyrimo problema ir suformuluotas tyrimo tikslas, objektas, tyrimo uždaviniai, hipotezė arba tyrimo klausimai, numatyta tyrimui reikalingos medžiagos (empirinių duomenų) rinkimo ir apdorojimo metodai.

2. Bendri reikalavimai magistro darbui

Magistrantai ne vėliau kaip iki lapkričio 1 d. su darbo vadovais suderina baigiamojo darbo rengimo programą ir kalendorinį planą (*1 priedas*), kuriuo vadovaudamasis kiekvieno semestro pabaigoje atsiskaito vadovui. Tarpiniams atsiskaitymams pateikiamos darbo dalys iki atitinkamo semestro sesijos pabaigos įkeliamos į informacinę sistemą „Studijos“, ten pat pažymimi ir vadovo įvertinimai.

Parengtą baigiamąjį darbą studentas įteikia vadovui ne vėliau kaip likus mėnesiui iki studijų grafike nurodyto baigiamųjų darbų gynimo termino pradžios. Kartu su baigiamuoju darbu studentas pateikia nustatytos formos deklaraciją, kurioje patvirtina, kad vertinimui pateiktas baigiamasis darbas yra atliktas savarankiškai, be plagijavimo ir laikantis akademinio rašymo taisyklių (*2 priedas*).

Orientacinė magistro darbo apimtis – 60 - 70 puslapių (neįskaitant titulinio lapo, turinio, sąvokų žodyno, bibliografijos sąrašo bei priedų puslapių) spausdinant per 1,5 intervalo 12 pt dydžio šriftu. Tekstas nuo lapo krašto atitraukiamas 3 cm iš kairės pusės, 2 cm iš dešinės pusės bei 2 cm nuo lapo viršaus ir apačios. Teksto šriftas – *Times New Roman*.

Magistro darbo struktūra: titulinis lapas, turinys, sąvokų žodynas, įvadas, dėstomoji dalis (teorinė, metodologinė ir empirinė), išvados, pasiūlymai/rekomendacijos, literatūros sąrašas, trumpa santrauka lietuvių ir užsienio (anglų, prancūzų arba vokiečių) kalba, priedai.

Tituliniame lape yra nurodoma aukštoji mokykla, kurioje darbas atliktas, fakultetas/institutas, autoriaus vardas, pavardė, studijų programos pavadinimas; baigiamojo darbo tema; darbo pobūdis (magistro baigiamasis darbas); darbo vadovo pareigos ir mokslo laipsnis, vardas, pavardė; miestas ir darbo rašymo metai (*3 priedas*).

Turinyje detaliai atskleidžiama darbo struktūra: visų sudėtinių magistro darbo dalių pavadinimai ir puslapis, kuriame galima rasti atitinkamą darbo dalį. Svarbu, kad skyrių

pavadinimai pažodžiui neatkartotų darbo temos pavadinimo, o poskyrių pavadinimai – skyrių pavadinimų. Antra vertus, pagrindinės reikšmingos sąvokos, esančios darbo temos pavadinime, vienaip ar kitaip turi atsispindėti, sietis su skyrių pavadinimais o pastarųjų – su poskyrių pavadinimais. Skyrių, poskyrių bei paragrafų pavadinimai turi išplaukti vieni iš kitų ir sudaryti visumą.

Skyriai ir poskyriai numeruojami arabiškais skaitmenimis. Įvadinių dalių, skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, potemių ir poskyrių – mažosiomis (4 *priedas*).

Sąvokų žodynas. Rekomenduojama paaiškinti pagrindinius magistro darbe naudojamas sąvokas. Sąvokai paaiškinti naudojami 2 – 3 sakiniai. Aiškinama remiantis konkrečiu literatūros šaltiniu, todėl būtinos literatūros nuorodos.

Įvade atskleidžiama magistro darbo esmė: pagrindžiamas temos aktualumas ir naujumas, išryškinamos sprendžiamos problemos, trumpai apibūdinamas nagrinėjamo klausimo ištirtumo lygis Lietuvoje ir užsienyje įvardijant autorius, nagrinėjusius šią temą. Reikia nurodyti, kokie svarbiausi darbai skirti šiai temai, kokių aspektu iki šiol šis klausimas (tema) buvo aptarta mokslinėje literatūroje ir kiek išsamiai. Įvade nuodugniau aptariami tik tie šaltiniai ir leidiniai, kuriuose problema vertinama klasikiniu pavidalu arba pateikiama moderniausia ir išsamiausia tyrimo būklės analizė.

Atskleidžiant temos aktualumą ir naujumą patartina apibrėžti tyrimo problemą. Įvade taip pat pristatomos bendrosios magistro darbo charakteristikos: tyrimo objektas, hipotezė arba tyrimo klausimai, darbo tikslas, pagrindiniai uždaviniai, darbo metodai. Neleistina įvade rašyti bendriausius, visiems žinomus dalykus, pradėti iš labai toli.

Pirmiausia remiantis mokslinės literatūros, tyrimų ar teisinių dokumentų analize, trumpai pagrindžiamas *temos aktualumas, naujumas bei ištirtumas*.

Aktualumas pagrindžiamas minint autorius, kurie nagrinėjo analizuojamos temos aspektus, tai yra pagrindžiant kokie aspektai jau žinomi, o kokie bus nagrinėjami ir yra svarbūs studijuojamai mokslo kryptims. Šioje dalyje turėtų būti pateikiama ir apibrėžiama pagrindinė teorinė koncepcija (apibrėžimas), kuria grindžiamas tyrimas. Mokslinio aktualumo atskleidimas yra tarsi teorinės dalies santrauka. Tyrimo aktualumą galėtų pagrįsti šie veiksniai:

- visuomenės poreikiai, vykstanti kaita;
- praktinės veiklos sunkumai ir problemos;
- anksčiau nepakankamai išsamiai atliktas tyrimas;
- visai netyrinėta tema;
- laiko veiksnys (teorinė arba praktinė problema būdinga būtent šiam laikotarpiui).

Temos *ištirtumas* – įvardijami pagrindiniai mokslininkai, dirbę atitinkamoje tematikoje ir labai glaustai bei apibendrintai paminimos jų nagrinėtos problemos. Plačiau temos ištirtumas atskleidžiamas literatūros apžvalgoje. Atskleidžiant temos ištirtumą nedera apsiriboti vien Lietuvos autoriais. Taip pat netinka tik išvardinti pagrindinius autorius, reikia trumpai aprašyti, kokius aspektus jie nagrinėjo. Tuo pačiu išryškės ir kokie temos aspektai yra menčiau atskleisti.

Kiekvienas mokslinis darbas turi duoti ką nors naujo nagrinėjamos mokslinės krypties teorijai ir praktikai. Tačiau *naujumas* – tai nebūtinai naujų dėsnių atradimas. Darbas gali būti naujas šiais aspektais:

- 1) pirmą kartą apibendrintas mažiau analizuotas klausimas ar problema (teorinis aspektas);
- 2) žinomais tyrimo metodais ištirtas kitas kontingentas;
- 3) į problemą pažvelgta kitu aspektu;
- 4) panaudotas naujas tyrimo metodas, o gauti originalūs duomenys patvirtina (pagilina, praplečia) jau žinomą teoriją (jos teiginius) arba, priešingai, juos paneigia...

Taigi, autorius turi nurodyti vieną naujumo elementą. Be abejo, darbas gali būti susijęs ir su naujų dėsnių, teorinių apibendrinimų formulavimu.

Įvade pristatoma *mokslinė problema* – jos kontekstas ir suformuluoti konkretūs probleminiai klausimai. Tyrimo problema – tai prieštaravimas, išskylantis žmonių tikslingoje veikloje ir reikalaujantis teorinio arba empirinio sprendimo. Problemos formulavimas yra apjungia teorinę ir empirinę dalis, atliepia darbo uždavinius, išvadas ir rekomendacijas. Gerai suformuluota problema parodo darbo esmę ir kartu su darbo tikslu ir uždaviniais sudaro prielaidas kokybiškam tyrimui. Problemą formuluoti tikslinga pagrindiniu klausimu ir jį patikslinančiais papildomais klausimais. Problema turi būti: konkreti, aktuali, atitikti tyrėjo galimybes.

Atliekant kiekybinį tyrimą tinka suformuluoti *hipotezę*. Hipotezė rodo, kokia pagrindine idėja tyrėjas vadovaujasi, o tyrimo tikslas yra gauti tų hipotezių patvirtinimą arba paneigimą.

Jei naudojami kokybiniai tyrimo metodai pateikiami *tyrimo klausimai*, kurie paaiškina, ką autorius nori atskleisti.

Po to pateikiamas *tyrimo objektas* nurodo magistranto tiriamą reiškinį. Tyrimo objektas apibrėžiamas vienu sakiniu ir pateikiamas įvade prieš tyrimo tikslą.

Toliau formuluojamas *darbo tikslas ir uždaviniai*. Darbo tikslas formuluojamas trumpai, vienu sakiniu, jis turi atspindėti norimą pasiekti rezultatą. Suprantama, kad darbo

tikslas turi atitikti pasirinktos temos pavadinimą, jame turėtų atsispindėti ir tyrimo objektas, t.y. tai, kas bus tiriama.

Tikslo formuluotėje neturėtų būti:

- jungtukų „ir“, parodančių tik tikslo dvigubinimą ar trigubinimą, nes tai jau būtų skirtingų darbų užduotys. Vienas darbas turi turėti tik vieną aiškų tikslą;
- pažodinio temos pavadinimo pakartojimo jo tikslo formuluotėje;
- papildomų paaiškinamųjų frazių, nusakančių įvairius tyrimo aspektus ar rezultatų taikymo sąlygas.

Darbo tikslo formuluotėse gali būti naudojami tokie raktiniai žodžiai: *teoriškai ir empiriškai pagrįsti, identifikuoti, nustatyti, sudaryti (modelį, planą), įvertinti, suprojektuoti, parengti, patikrinti ir pan.*

Suformulavus darbo tikslą, nustatomi konkretūs planuojamo mokslinio tyrimo uždaviniai, kuriuos reikia išspręsti, norint pasiekti suformuluotą darbo tikslą. Kiekvienas uždavinys nurodo tarpinį rezultatą, todėl jis turi būti formuluojamas baigtine į rezultatą (ne veiksmą) orientuota forma (ne daryti, o padaryti). Kiekvieno uždavinio sprendimo rezultatai turės atsispindėti baigiamojo darbo išvadose ir siūlymuose.

Nerekomenduojama darbo uždaviniais įvardinti mokslinės literatūros analizės ar išvadų ir pasiūlymų rengimo. Tai yra sudėtinės mokslinio darbo dalys. Tyrimo uždaviniai išvardijami griežtai formalizuotai ir pateikiant kiekvieną jų iš naujos eilutės.

Įvado pabaigoje turi būti nurodyta, kokie teoriniai ir empiriniai tyrimo metodai buvo naudojami renkant tyrimo duomenis ir juos apdorojant.

Rekomenduojama įvado apimtis – iki 3 puslapių.

Dėstomojoje dalyje pagal suformuluotus uždavinius pristatoma ir analizuojama teorinė ir empirinė medžiaga. Ją paprastai sudaro du - trys skyriai, suskirstyti į poskyrius.

Kiekviename skyriuje turi būti analizuojamas atskiras įvade iškeltas uždavinys. Rašant pagrindinius skyrius, reikia atkreipti dėmesį į jų loginius ryšius ir siekti nuoseklaus perėjimo nuo vienos temos prie kitos. Pagrindinę dalį sudaro *teorinė problemos analizė* (ne mažiau kaip 40 šaltinių, ne mažiau 10 - užsienio kalba), *empirinio tyrimo metodologija* ir *empirinio tyrimo rezultatų analizė*.

Teorinė problemos analizė padeda suvokti pasirinktos problemos tyrinėjimo būklę. Šioje magistro darbo dalyje magistrantas siekdamas atliepti tyrimo tikslą ir uždavinius, privalo sistemiškai, susietai apibūdinti teorijas ir kintamuosius. Darbe reikia parašyti, kokiomis teorijomis ketinama naudotis ir kodėl. Aptarkite ir naudojamų teorijų/modelių ar prielaidų santykį – kaip jos papildo ar prieštarauja viena kitai. Čia svarbus studento gebėjimas atsirinkti teorijas, gilintis į pagrindinę ir gretutines, siekiant konceptualiai apibrėžti

nagrinėjamą objektą, pateikti ir išaiškinti pagrindines tyrime naudojamas sąvokas. Rekomenduotina šioje dalyje apibūdinti tyrimo objekto ontologiją - nagrinėjamo reiškinio – tyrimo objekto - prigimtį.

Teorinė dalis skirstoma smulkiau: skyriais ir poskyriais. Kiekvienas skyrius turi atskleisti problematiką pasirinktu aspektu, poskyris – to aspekto atskirą dalį. Poskyrių apimtis turi būti pakankama (negalimi puslapio ar mažesnės apimties poskyriai). Skyriai ir poskyriai turi būti nuoseklūs, logiškai rišlūs.

Šioje dalyje būtini aprašomasis (aprašyta tai, kas padaryta nagrinėjamos problemos aspektu), vertinamasis (įvertinta tai, kas padaryta) ir apibendrinamasis (apjungiamo tai, kas skirtingų autorių pasakyta) elementai. Kiekvienas mokslinio darbo autorius remiasi tam tikra tyrinėjimo tradicija, kad nepakartotų žinomų dalykų, praplėstų pasirinktą temą, klausimą. Reikia aptarti tik tuos darbus, kurie susiję su rengiamu tyrimu. Būtina vengti su tema nesusijusios literatūros aprašinėjimo, vadovėlinių teiginių. Literatūrą galima aptarti: *chronologiškai, problemiška*.

Rašant kiekvieną darbo skyrių, nereikėtų pamiršti, kad *kiekvieno skyriaus pradžioje* turėtų būti paaiškinta, kodėl toks skyrius yra, koks jo tikslas, o *kiekvieno skyriaus pabaigoje* turi būti apibendrinti esminiai skyriaus dalykai. Apibendrinamasis tekstas rašomas iš naujos eilutės ir gali prasidėti, pavyzdžiui, tokiais žodžiais: *Taigi..., Apibendrinant..., Vadinasi... ar pan.*, o toliau gali būti rašoma *...parodyta, kad ..., ... nustatyta, kad, iš gautų rezultatų matyti, kad ...* ir t.t. Skyriaus rezultatų apibendrinimas - tai ne skyriaus turinio santrauka, o greičiau išplėstinės skyriaus išvados.

Magistrinio darbo **tyrimo metodologijos** išsamus pateikimas yra pagrindinis bruožas, skiriantis magistro darbą nuo bakalauro darbo. Metodologija apima epistemologiją ir tyrimo metodą - technikas ir procedūras, kuriomis siekiama gauti duomenis ir juos analizuoti atsakant į tyrimo klausimą.

Esminis magistro darbo kokybės argumentas, jei magistrantas papildomai apibūdina savo tyrimo patikimumą ir tinkamumą.

Toliau pristatoma ir pagrindžiama tyrimo imtis. Tyrimo imties apibūdinimas yra privaloma magistro darbo dalis, kurioje, laikantis tyrimo etikos reikalavimų, aptariama respondentų ar tyrimo dalyvių/informantų demografinė charakteristika. Kiekybinio tyrimo atveju naudotina respondentų, o kokybinio – tyrimo dalyvių/informantų sąvoka. Kiekybiniuose tyrimuose aprašant tyrimo dalyvius būtina pateikti imties sudarymo būdą, tipą, dydį bei pagrindines tiriamųjų charakteristikas. Nepakanka atlikti tyrimą vienoje įstaigoje, jei tai nėra atvejo studija. Imties dydis turi būti reprezentatyvus.

Kokybiniuose tyimuose aprašant tyrimo dalyvius būtina pagrįsti imties sudarymo tipą bei aprašyti pagrindines tiriamųjų charakteristikas.

Po imties aprašymo detaliam pagrindžiamas duomenų rinkimo instrumentas(-ai), jo(-ų) sudarymo logika. Po to pateikiami ir analizuojami atlikto tyrimo rezultatai. Jie analizuojami ir interpretuojami. Kiekybiniuose tyimuose analizuojant duomenis neapsiribojama tik aprašomąja statistika. Kokybiniuose tyimuose analizuojant duomenis neapsiribojama tik rezultatų aprašymu.

Vienas esminių tiriamojo darbo bruožų – tyrimo etika, būdinga visiems tyrimo komponentams ir etapams. Konkrečių tyrimo etinių klausimų ir dilemų sprendimas turėtų būti aprašytas magistro darbe.

Dauguma atliekamų tyrimų turi tam tikrus trūkumus ir ribotumą. Kartais tai lemia literatūros stoka, aplinka, išoriniai faktoriai, respondentų/informantų ypatumai, o kartais tyrėjo prisiimti suvaržymai. Tyrimo apribojimų išryškėjimas demonstruoja sąmoningą požiūrį į savo atliekamą darbą, o skaitytojui leidžia susidaryti pilnesnį tyrimo vaizdą.

Svarbus **empirinio rezultatų pristatymas ir aptarimas**, kuriame diskutuojama apie tai, kas atrasta konkrečiaus tyrimo metu ir ką tai reiškia tiriamai sričiai: ką reikia keisti, į ką atsižvelgti ar tobulinti, kaip gauti rezultatai siejasi su kitų tyrėjų duomenimis, ankstesniais tyrimais, kaip rezultatai patvirtina ar paneigia teorinius teiginius. Rezultatai siejami su darbo įvade keliamu klausimu ar hipoteze. Analizuojant tyrimo duomenis svarbu tinkamai pateikti pakankamai empirinės medžiagos, kuri atsako į tyrimo klausimą, pagrindžia hipotezes, atsako į tyrimo tikslą. Kiekybinio tyrimo atveju empirinė medžiaga yra aprašomoji ar tikimybinė statistika, pateikiama tekstu, lentelėmis ir paveikslais. Kokybinio tyrimo atveju empirinė medžiaga yra ištraukos iš interviu su tyrimo dalyviais išrašų, situacijų ir reiškinių aprašymai, pasakojimai ir dialogai (naratyvai), dokumentų turinio pateikimas ir pan. Neužtenka vien tik pateikti empirinę medžiagą – būtina ją analizuoti, interpretuoti. Aptariant rezultatus patartina akcentuoti šiuos klausimus: kaip gauti rezultatai siejasi su ankstesniais tyrimais; kaip atliktas empirinis tyrimas patvirtina ar paneigia teorinius teiginius; koks yra ryšys su kitų autorių atliktais panašiais tyrimais; kokie etiniai aspektai išryškėjo; kokias erdves naujiems tyrimams atveria gauti rezultatai.

Magistrinio darbo empirinės dalies skyrius turi būti baigiamas išdėstytos medžiagos apibendrinimu. Tai rodo studento gebėjimą analizuoti ir kritiškai vertinti tyrimo rezultatus, formuluoti tolesnio tyrimo kryptis. Skatintina, kad magistrantas diskutuotų atlikto tyrimo rezultatus.

Diskusija, tai dalis, skirta individualiai magistro darbo refleksijai. Diskusijos dalyje magistrantas turi sugretinti su kito tyrėjo ar tyrėjų atlikto tyrimo duomenimis, tuo parodyti

originalų įnašą nagrinėjamos problemos analizę. Diskusijoje magistrantas gali reflektuoti savo kaip tyrėjo vaidmenį tyrimo procese. Ypač tai aktualu kokybiniame tyrime, nes kokybiniame tyrime tyrėjas yra dalis tos realybės kurią jis analizuoja, be to, jis pats yra tyrimo instrumentas. Magistrantas čia turėtų apibrėžti savo kaip tyrėjo vaidmenį tyrime ir parodyti, kokį poveikį jam pačiam turėjo tyrimas, kokias pozicijas ir supratimus jis turėjo pradedant tyrimą, jam atliekant ir baigus, kaip tos pozicijos ir supratimai keitėsi. Diskusijos dalyje taip pat aptariamos neišnaudotos tyrimo galimybės ir tyrimo tęstinumo kryptys.

Išvados turi parodyti, ar pasiektas darbo tikslas ir uždaviniai. Išvados turi būti aiškios ir lakoniškos, tiksliai atspindinčios rezultatus, pagrindžiančios kiekvieną išsikeltą darbo uždavinį. Pateikiant išvadas jose neturi būti skaičių ar procentų. Jei darbo pradžioje buvo išsikelta hipotezė, išvados ją turi paneigti arba patvirtinti (kartais patikslinti). Išvadose negali atsirasti naujos informacijos.

Pasiūlymai arba rekomendacijos. Rekomendacijos turi būti konkrečios, išplaukiančios iš tyrimo rezultatų. Priimtina rekomendacijas formuluoti praktinės veiklos tobulinimui, ateities tyrimams ir nurodyti, kam jos skiriamos.

Literatūros sąrašė pateikiami naudotos mokslinės literatūros ir šaltinių bibliografiniai aprašymai pagal APA bibliografinio aprašo standartą (5 priedas).

Trumpa darbo **santrauka** pateikiama lietuvių ir užsienio (anglų, vokiečių arba prancūzų) kalbomis. Santraukose pateikiama ši informacija apie darbą: baigiamojo darbo temos pavadinimas, tikslas, tiriamieji, metodikos, tyrimo rezultatai, raktiniai žodžiai (iki 5). Santraukos apimtis 1200 -1500 spaudos ženklų kiekviena kalba.

Prieduose pateikiama ne pagrindinė, tačiau vertinga papildoma medžiaga. Juose talpinama: empirinio tyrimo instrumentai, statistiniai duomenys, vaizdinė medžiaga, pirminiai atliktų tyrimų duomenys. Prieduose būtina pateikti empirinio tyrimo instrumentus, kokybiniais tyrimams – transkribuotus interviu. Kiekvienas priedas turi turėti numerį ir nuorodą pagrindinėje darbo dalyje. Priedų skaičius, jų apimtis puslapiiais neribojami ir neįtraukiami į darbo apimtį puslapiiais.

4. Literatūros naudojimas baigiamajame darbe

Rašant baigiamąjį darbą turi būti remiamasi socialinio darbo mokslinės literatūros šaltiniais, teisiniais dokumentais, moksliniais tyrimais. Mokslinės literatūros šaltiniai skirstomi į pirminius ir antrinius. Pirminiai šaltiniai – tai moksliniai straipsniai, publikuoti recenzuojamuose moksliniuose žurnaluose, konferencijų medžiaga, moksliniai darbai. Antriniams šaltiniams priskiriami vadovėliai, žinyai, enciklopedijos, apžvalgos,

monografijos. Pirminiai šaltiniai turi sudaryti didžiąją literatūros dalį, kuria grindžiamas magistro baigiamasis darbas. Didžioji dauguma šaltinių turi būti iki 10 metų senumo.

Pateikiant nuorodas apie naudotą literatūrą tekste, turi būti laikomasi „autoriaus – datos“ metodo. Citavimui bei bibliografiniam sąrašui sudaryti naudojami APA (American Psychological Association) bibliografinio aprašo standartai (5 priedas).

Jei tekste minimi autoriai, kurių pavardės yra vienodos, būtina pateikti jų inicialus. Pateikiant nuorodą į kelių autorių skirtingus šaltinius, autorių pavardės ir metai skiriami kabliataškiu (Dodge, 2008; Kinata, 2009). Kalbant apie to paties autoriaus skirtingas publikacijas, išleistas tais pačiais metais, jas reikėtų atskirti pridedamomis raidėmis a, b, c ir t. t. po publikacijos metų (Ramsden, 2007a, 2007b). Jei cituojami to paties autoriaus darbai, išleisti skirtingais metais, tuomet jie pateikiami metų eilės tvarka (Martin, 2010; Martin, 2013).

Cituojant autorių, cituojami žodžiai rašomi kabutėse, o po jų pateikiamoje nuorodoje, greta autoriaus pavardės ir metų, turi būti nurodomas šaltinio puslapis (Taylor, 2013, p. 19). Citatos apimtis neturi viršyti citavimo tikslui reikalingo masto, cituoti reikia tik tada, kai tai būtina. Cituoti kitų autorių mintis iš originalo reikia tiksliai, paliekant tuos pačius skyrybos ženklus. Jei norima citatą sutrumpinti, praleisto teksto vietose įrašomas daugtaškis.

Kai cituojama iš antrinio šaltinio, t.y., tam tikro autoriaus teiginiai cituojami ne iš jo paties, o iš kito autoriaus darbo, būtina nurodyti, jog pasinaudota antriniu šaltiniu, pvz., Zuzevičiūtė teigė (cit. pagal Prosser, 2001), kad <...>.

Į literatūros sąrašą, kuris pateikiamas magistro darbo pabaigoje, turi būti įtraukiami tik tie šaltiniai, su kuriais darbo autorius yra tiesiogiai susipažinęs, t.y., skaitęs bei analizavęs ir pateikęs nuorodas tekste. Mokslinių darbų, apie kuriuos autorius sužinojo iš antrinio šaltinio, negalima įtraukti į sudaromą literatūros sąrašą. Tokiu atveju tik magistro darbo tekste turi būti pateikiama nuoroda, kad remiamasi, cituojama pagal antrinį šaltinį, ir šis įtraukiamas į literatūros sąrašą.

Literatūros sąrašas sudaromas pagal autorių pavardes abėcėlės tvarka, o kai jame yra keletas to paties autoriaus darbų, jie surašomi chronologine tvarka. Kai į literatūros sąrašą įeina leidiniai lotynišku šriftu bei kirilica, jame pirmiausia turi būti pateikti leidiniai lotynišku šriftu, o po to – leidiniai kirilicos rašmenimis. Jeigu į literatūros sąrašą įtraukiami neautoriniai leidiniai, pvz., žodynai, žinynai ir pan., jų vieta bendrame sąrašė nustatoma pagal pirmąją antraštės raidę.

5. Magistro darbo įforminimas

Baigiamasis magistro darbas turi atitikti šiandienines lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos normas. Užsienietiški vardažodžiai rašomi originalo forma pagal Lietuvių kalbos komisijos nustatytas normas. Rusiškos pavardės rašomos lotyniškais rašmenimis be tėvavardžio. Patariama mintis dėstyti pasyviaja nuosaka, vartoti mokslinę ir vengti publicistinės kalbos.

Darbas turi būti parašytas moksliniu stiliumi, taisyklinga lietuvių arba, Komitetui leidus, kita kalba. Valstybine kalba parašytas baigiamasis darbas turi atitikti šiandienines lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos normas. Už kalbos klaidas gali būti mažinamas darbo įvertinimo balas.

Jeigu yra ilgi pavadinimai ir juos tenka dažnai kartoti, tai pirmą kartą rašomas visas pilnas pavadinimas, o šalia skliaustuose santrumpa, kuri toliau naudojama tekste.

Darbe vartotinos visuotinai priimtinos santrumpos: pavyzdžiui – “pvz.”, ir kiti – “ir kt.”, ir taip toliau –“ir t.t.”, ir panašiai – “ir pan.”. Jeigu norima vartoti gerai žinomų pavadinimų (įstaigų, kodeksų ir pan.) santrumpas, pirmą kartą reikia pateikti visą pavadinimą, o skliausteliuose nurodyti jo santrumpą.

Darbo tekstas turi būti surinktas kompiuteriu, atspausdintas A4 formato lapuose ir įrištas. Spausdinama vienoje lapo pusėje 1,5 eilutės intervalu, puslapio laukeliai tokie: 3 cm iš kairės, 2 cm iš dešinės, 2 cm nuo viršaus ir 2 cm nuo apačios. Raidžių aukštis 12 taškų (12 pt), šriftas „Times New Roman“. Puslapiai, išskyrus titulinį, numeruojami. Puslapio numeris rašomas lapo apatinės paraštės centre, arabiškais skaitmenimis, be taškų ir kablelių.

Pagrindinės darbo dalys pateikiamos naujame puslapyje, poskyriai gali būti ir tame pačiame puslapyje, praleidus vieną - du intervalus. Skyrių antraštės rašomos didžiosiomis raidėmis, o poskyrių – mažosiomis, išskyrus pirmąją. Skyrių ir poskyrių antraštės rašomos puslapio viduryje. Poskyriai numeruojami tik skyriaus viduje. Antraščių žodžiai nekeliami, po antraščių taškas nededamas.

Priedai numeruojami, įvardijami ir spausdinami ant atskirų lapų.

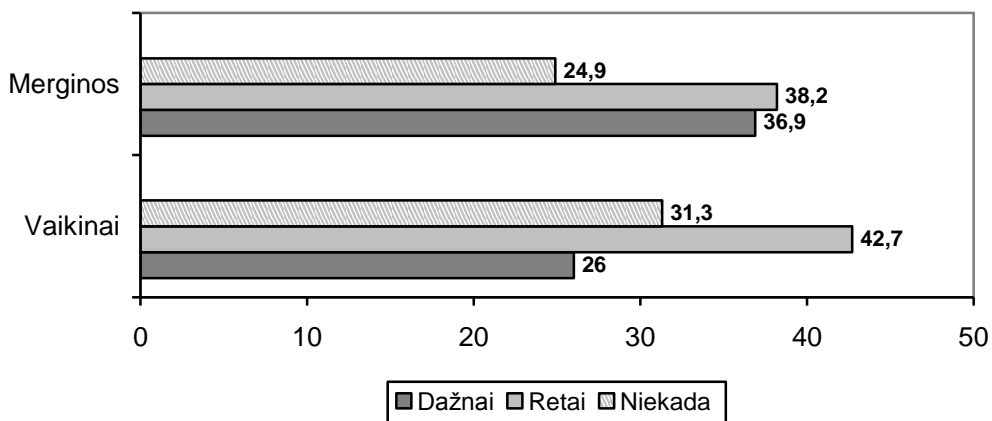
Darbe lentelės ir paveikslai numeruojami iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis. Darbo tekste būtina pateikti nuorodas į lenteles ir paveikslus.

1 lentelė. Tiriamųjų pasiskirstymas pagal amžių ir lytį (n=439)

<i>Amžius</i> <i>Lytis</i>	20-40 metų	40-65 metai	Iš viso
Vyrai	22 (23,2 proc.)	73 (76,8 proc.)	95 (100 proc.)
Moterys	169 (49,1 proc.)	175 (50,9 proc.)	344 (100 proc.)
Iš viso	191 (43,5 proc.)	248 (56,5 proc.)	439 (100 proc.)

Lentelės numeris rašomas šalia lentelės antraštės prie žodžio „lentelė“, pvz.: 1 lentelė. Jei darbo tekste iš viso yra tik viena lentelė, tai rašoma be numerio tik žodis „Lentelė“. Lentelės pavadinimas rašomas mažosiomis raidėmis, pradedant didžiąja. Lentelės pavadinimas rašomas virš jos, 12 punktų šriftu, per lapo vidurį. Lentelėje naudotinas 10 pt šriftas, 1 eilutės intervalas. Lentelėje visų eilučių tekstas pradedamas didžiąja raide. Skaitmenys lentelių grafose išdėstomi taip, kad skaičių grupės visoje grafoje būtų tiksliai viena po kitos. Lentelėse neturi būti tokių grafų kaip „Eilės numeris“ ir „Matavimo vienetai“.

Numeruojant paveikslus rašoma: 1 pav., 2 pav., 3 pav. ir t.t. Paveikslo pavadinimas rašomas apačioje 12 punktų dydžiu mažosiomis raidėmis, pradedant didžiąja. Numeris rašomas prieš paveikslo antraštę.

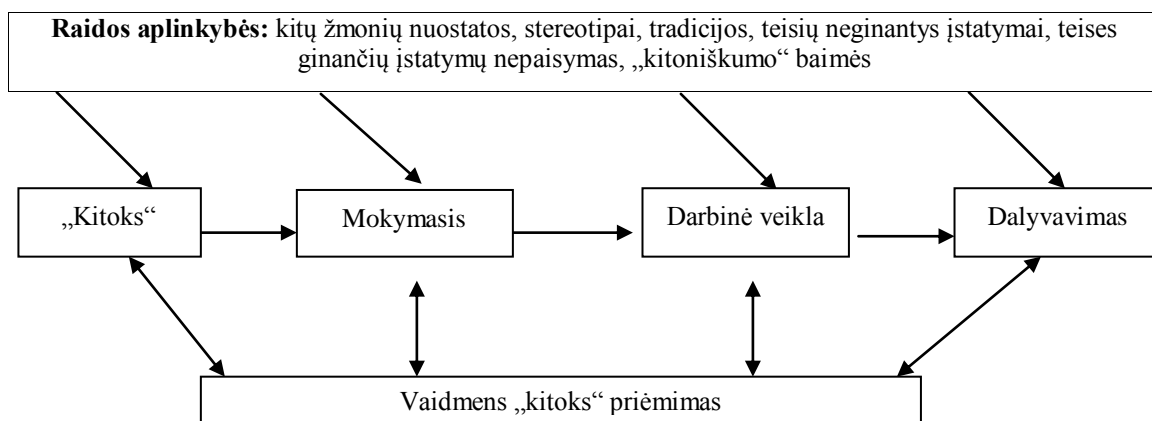

1 pav. Vyresnių draugų profesinio orientavimo konsultacijų mokykloje teikimo vertinimas pagal lytį (proc.)

Eilučių, antraščių ir paantraščių tekstui sutrumpinti galima vartoti raidinius arba simbolių žymėjimus. Žymėjimų paaiškinimai turi būti pateikiami po lentele. Jie rašomi 10 šriftu.

Pagal mokslinę etiką reikia nurodyti kitų autorių publikuotų lentelių šaltinį. Jeigu paveikslas yra paimtas iš mokslinės literatūros, tuomet reikia ją nurodyti, pvz.: Šaltinis: Ruškus, 2002, p.111.

Pavyzdys:

1 pav. Permanentinės (tęstinės) socialinės atskirties schema ir vaidmens „kitoks“ priėmimas

Šaltinis: Bagdonas ir kt., 2007, p. 27

Jeigu paveikslas yra papildytas, tuomet reikia rašyti „adaptuota pagal“, pvz.: Šaltinis: adaptuota pagal Daugėla, 2003, p. 34. Jeigu paveikslas sudarytas pagal mokslinėje literatūroje pateiktą tekstą, tuomet nurodoma „sudaryta pagal“, pvz.: Šaltinis: sudaryta pagal Žalimienė, 2007. Šaltinis rašomas po paveikslu 10 šriftu.

Užbaigus magistro darbą ir jį atspausdinus bei įrišus, studentas paskutiniame jo lape nurodo darbo baigimo datą ir pasirašo. Darbo pabaigoje prikljuojamas vokas, skirtas recenzento atsiliepimui.

6. Magistro darbo pateikimas

Baigtą darbą studentas pristato vadovui, kuris priima sprendimą leisti ar ne ginti baigiamąjį darbą. Vadovui aprobavus parengtą baigiamąjį darbą, studentas jį ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki gynimo privalo įkelti į Universiteto informacinę sistemą „Studijos“, o vadovas sistemoje pažymėti savo sutikimą, kad darbas būtų ginamas.

Vadovui neleidus ginti darbo, studentas gali kreiptis į Komiteto pirmininką, kuris sprendžia ar leisti ginti darbą. Komiteto pirmininkui neleidus ginti darbo studentas gali stabdyti studijas ne ilgesniam nei vienerių studijų metų laikotarpiui. Iki semestro pabaigos nepareiškęs noro stabdyti studijas studentas šalinamas iš Universiteto kaip negynęs baigiamojo darbo.

Du baigiamojo darbo egzemplioriai, pasirašyti autoriaus ir vadovo, Komitetui pateikiami įrišti. Instituto interneto puslapyje skelbiama darbų pristatymo data, tačiau ji negali būti vėlesnė kaip dešimt dienų iki numatytos gynimo datos.

Komitetas skiria recenzentą, kuris taip pat pažymimas informacinėje sistemoje „Studijos“. Ne vėliau kaip 2 dienos iki gynimo recenzentas į informacinę sistemą „Studijos“ įkelia recenziją (6 priedas), kurioje teigiamai arba neigiamai įvertina darbą. Prieiga prie recenzijos suteikiama darbo autoriui, vadovui ir gynimo komisijos nariams.

7. Magistro darbo gynimas

Magistro darbų gynimas vyksta tvarkaraštyje nurodytu laiku. Gynimas yra viešas, todėl jame gali dalyvauti visi norintys. Gynami tik formaliąją antiplagiato patikrą praėję baigiamieji darbai.

Magistrantas parengia trumpą, iki 10 minučių darbo pristatymą, kuriame pristato savo darbo tikslą, darbo uždavinius, tyrimo objektą, hipotezę arba tyrimo klausimus, tyrimo metodiką, svarbiausius empirinio tyrimo rezultatus, išvadas, pasiūlymus arba praktines rekomendacijas. Po to pristatoma recenzija, baigiamojo darbo autorius atsako į pateiktas pastabas. Tada atsako į kvalifikacinės komisijos ir kitų dalyvaujančių gynime asmenų klausimus. Gynimo pabaigoje pasisako darbo vadovas.

Jei jie posėdyje nedalyvauja, atsiliepimas ir recenzija perskaitomi. Jeigu recenzentas neigiamai įvertina baigiamąjį darbą, vadovo ir recenzento dalyvavimas gynimo posėdyje yra būtinas.

8. Baigiamojo darbo prezentacijos rengimas

Parengti ir pristatyti pranešimą yra tiek pat svarbu, kaip parašyti baigiamąjį darbą. Pranešimo užduotis – pristatyti baigiamąjį darbą. Sėkmingam pranešimo pristatymui būtina tinkamai jam pasiruošti, nepradėti kalbos, kol klausytojai neišvys pirmosios pranešimo skaidrės ekrane. Rekomenduojama pranešimą pradėti pristatinėti nuo prisistatymo, darbo temos, suformuluoto tikslo, o tik tuomet gilintis į pranešimo detales.

Siūlomi šie pranešimo elementai bei jų seka:

- prisistatymas ir temos pristatymas,
- tyrimo objekto, tikslo, uždavinių ir tyrimo metodikos pateikimas,
- tyrimo rezultatų apibendrinimas,
- išvadų bei rekomendacijų pateikimas.

Pradedant ruošti pranešimą, patartina sudaryti pranešimo planą, išskirti pagrindines informacijos dalis, esminius dalykus, ir tik tuomet nuspręsti, kaip juos pateikti vizualiai. Pranešimo tekstui pailustruoti būtina vaizdinė medžiaga.

Skiriami keturi pagrindiniai sėkmingo pranešimo bruožai: pateikiamo teksto dydis, jo pateikimo paprastumas, aiškumas, nuoseklumas.

Pateikiamo teksto dydis. Vaizdinė pranešimo medžiaga rengiama tam, kad auditorija ją matytų. Geriausiai tinka 32–48 dydžio raidės.

Paprastumas. Skaidrėse pateikiami tik esminiai dalykai, kurie bus aptariami pranešimo metu. Klausytojai turi suprasti pateiktos informacijos esmę per pirmąsias 5 sekundes.

- vienoje skaidrėje turi būti ne daugiau kaip 6 eilutės teksto,
- vienoje teksto eilutėje turi būti ne daugiau kaip 7 žodžiai,
- nepatartina rodyti kelių skaidrių su tekstu iš eilės.

Aiškumas. Jei skaidrėse pateiktą informaciją bus sunku matyti ir skaityti, klausytojai stengsis išsiaiškinti, kas jose parašyta, užuot klausę pranešėjo žodžių. Svarbu tinkamai šrifto tipą, dydį ir skaidrės spalvų derinį. Patys efektyviausi ir tradiciniai Helvetica ir Arial šriftai, naudojami paryškinti (*Bold*), bet nepasvirę (*Italic*). Vienoje skaidrėje rekomenduojama pristatyti tik vieną dalyką.

Nuoseklumas. Jei pasirinktas vienas vaizdinis stilius – šriftas, spalvų derinys, svarbių sąvokų ar informacijos dalies paryškimo būdas, reikia jį išlaikyti vientisą. Informacija, pateikiama skaidrėse, turi būti logiškai ir nuosekliai išdėstyta. Galima pranešimą ir pradėti, ir pabaigti ta pačia skaidre, kurioje pateikiamas informacijos apibendrinimas. Pradžioje jis supažindina su pranešimo turiniu ir nagrinėjamos problemos aktualumu, o pranešimo pabaigoje pateiktas apibendrinimas leidžia apžvelgti pagrindines išvadas.

Naudingi patarimai rengiantiems PowerPoint pristatymą:

- *skaidrių fonas - kuo paprastesnis.* Skaidrių foną naudoti kiek galima mažiau primargintą, geriausiai baltas arba labai tamsus - geriausiam matomumui bet kokiomis sąlygomis;
- *gera iliustracija - efektyviau negu punktais išdėliotas tekstas.* Žmogaus smegenys jautriau reaguoja ne į tekstą, bet į vaizdą.

9. Magistro baigiamojo darbo vertinimas

Baigiamuosius darbus ir jų gynimą vertina baigiamųjų darbų gynimo komisijos nariai. Darbo galutinis pažymys nustatomas išvedant komisijos narių pažymių vidurkį ir įrašomas gynimo protokole, darbo tituliname lape ir įvedamas į gynimo žiniaraštį informacinėje sistemoje „Studijos“. Tuo atveju, kai darbo vadovas yra įtrauktas į baigiamųjų

darbų gynimo komisijos sudėtį, jo vertinimas skaičiuojant vertinimų aritmetinį vidurkį, neįtraukiamas.

Baigiamojo darbo ir jo gynimo vertinimo kriterijai ir jų svertiniai koeficientai yra tokie:

- Darbo parengimas, *mokslinis lygis* (pasirinktos temos aktualumo, reikšmingumo pagrindimas, temos formulavimas, darbo tikslo, uždavinių ir hipotezės (tyrimo klausimų) aiškumas, autoriaus susipažinimas su naujausiais mokslininkų darbais, tyrimo metodų tinkamumas, duomenų reikšmingumas bei statistinis patikimumas, tyrimo rezultatų interpretavimo lygis, išvadų atitikimas uždaviniams ir jų pagrįstumas); *vientisumas, turinio išbaigtumas* (įvertinama, ar yra visi privalomi darbo struktūros elementai, darbo apimties tinkamumas ir struktūrinių dalių apimties balansas, dalių pavadinimų atitikimas tekstui); *įforminimo kokybė* (spausdinimo, vaizdinės medžiagos kokybė, kalbos moksliskumas, logiskumas, taisyklingumas ir lakoniškumas, rezultatų lentelių, paveikslų tinkamas pateikimas, anketų, pokalbių dalyvių sąrašų, statistinių duomenų tinkamas pateikimas, literatūros šaltinių citavimo tikslumas, bibliografinio aprašo pateikimo kokybė). Svartinis koeficientas – 0,60.
- Gynimo kokybė (studento gebėjimas pristatyti darbą, pateikties kokybė, gebėjimas atsakyti į klausimus). Svartinis koeficientas – 0,40.

Neapginto baigiamojo darbo galutinis įvertinimas yra neigiamas. Neapgynusiam baigiamojo darbo studentui baigiamojo darbo gynimo komisija gali rekomenduoti taisyti darbą arba rengti naują darbą kita pasirinkta tema.

MAGISTRINO DARBO RAŠYMO IR ATSISKAITYMŲ PLANAS

Nuolatinės studijos

Atsiskaitymo laikotarpis	Veikla
Už 1 semestrą	Preliminarus literatūros sąrašas; Magistrinio darbo turinys; Magistrinio darbo įvadas
Už 2 semestrą	Teorinė dalis; Metodologinė dalis; Preliminarus duomenų rinkimo instrumentas
Už 3 semestrą	Visas magistrinis darbas

MAGISTRINO DARBO RAŠYMO IR ATSISKAITYMŲ PLANAS

Ištęstinės studijos

Atsiskaitymo laikotarpis	Veikla
Už 1 semestrą	Preliminarus literatūros sąrašas; Preliminarus darbo turinys; Preliminarus darbo įvadas
Už 2 semestrą	Darbo turinys; Įvadas; Teorinė dalis
Už 3 semestrą	Tyrimo instrumentai; Metodologinė dalis
Už 4 semestrą	Visas magistrinis darbas

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

20 - -

Vilnius

Aš, Mykolo Romerio universiteto (toliau – Universitetas),

(fakulteto / instituto, programos pavadinimas)

studentas(-ė) _____,

(vardas, pavardė)

patvirtinu, kad šis magistro baigiamasis darbas

”_____“

“.

1. Yra atliktas savarankiškai ir sąžiningai;
2. Nebuvo pristatytas ir gintas kitoje mokslo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje;
3. Yra parašytas remiantis akademinio rašymo principais ir susipažinus su rašto darbu metodiniais nurodymais.

Man žinoma, kad už sąžiningos konkurencijos principo pažeidimą – plagijavimą studentas gali būti šalinamas iš Universiteto kaip už akademinės etikos pažeidimą.

(parašas)

(vardas, pavardė)

**MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
EDUKOLOGIJOS IR SOCIALINIO DARBO INSTITUTAS (14 pt, Bold)**

**STUDENTO VARDAS, PAVARDĖ
SOCIALINIO DARBO MAGISTRANTŪROS NUOLATINĖS/IŠTĚŠTINĖS
STUDIJOS (16 pt, Bold)**

TEMA (16 pt, Bold)

Magistro baigiamasis darbas (12 pt, Bold)

Darbo vadovas:.....

(nurodoma mokslinis laipsnis, pedagoginis vardas; vardas, pavardė) (12 pt, Italic)

Vilnius, metai

TURINYS (14 pt, Bold)

ĮVADAS (12 pt, Bold)	3
SĄVOKŲ ŽODYNĖLIS	7
1. STRESAS DARBE -- SOCIALINIO DARBUOTOJO PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNYS	8
1.1. Darbo sąlygų įtaka darbuotojų sveikatai (12 pt, Regular).....	8
1.2. Streso darbe priežastys ir požymiai.....	12
1.3. Stresas (stresoriai) darbo aplinkoje.....	16
2. ORGANIZACIJOS VEIKLOS SĖKMĘ LEMIANTYS VEIKSNIAI	25
2.1. Organizacinės kultūros elementai	25
2.2. Vadovavimo stiliai organizacijoje	30
2.3. Pasitenkinimo darbu aspektai	34
3. SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ DARBO APLINKOS VERTINIMAS: DARBUOTOJŲ POŽIŪRIO TYRIMAS	38
3.1. Empirinio tyrimo metodologija.....	38
3.2. Empirinio tyrimo rezultatų analizė	39
IŠVADOS	58
REKOMENDACIJOS	60
LITERATŪROS SĄRAŠAS	61
SANTRAUKA	66
SUMMARY	67
PRIEDAI	68

APA (American Psychological Association) bibliografinio aprašo standartai

Šaltinio tipas	Citavimo nuoroda tekste	Aprašo pavyzdys
Knyga: vienas autorius	(Mikulskienė, 2011)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Mikulskienė, B. (2011). <i>Sprendimų priėmimo metodai viešajam valdymui</i> . Vilnius: MES.
Knyga: 2 ar 3 autoriai	(Baležentis ir Žuromskaitė, 2012)	Aut. pavardė, V., ir Autoriaus pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Baležentis, A., ir Žuromskaitė, B. (2012). <i>Turizmo vadyba: tarptautinio turizmo administravimo įvadas</i> . Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
Knyga: daugiau negu 3 autorių	(Misevičius ir kt., 2008)	Aut. pavardė, V., ir kt. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Misevičius, G., ir kt. (1999). <i>Aukštoji matematika: vadovėlis ir pratybos su kompiuteriu</i> . Vilnius: TEV.
Knyga: kolektyvinis autorius	(Lietuvos užsienio reikalų ministerija, 2012)	Kolektyvinis autorius. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Leidimo vieta: Leidėjas. Lietuvos užsienio reikalų ministerija. (2012). <i>Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti ir pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) svarbiausių dokumentų rinkinys: 2004 - 2011 metai</i> . Kaunas: Vitae Litera.
Knyga be autoriaus	(Lietuvos Respublikos Konstitucija, 2013)	<i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . (metai). Leidimo vieta: Leidėjas. <i>Lietuvos Respublikos Konstitucija: oficialių dokumentų tekstai su pakeitimais ir papildymais iki 2013 m. rugsėjo 16 d.</i> (2013). Kaunas: Judex spauda.
Knygos dalis (skyrius, straipsnis)	(Valickas, 2012)	Aut. pavardė, V. (metai). Knygos dalies antraštė. Iš Knygos autoriaus V., Pavardė, <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> (puslapiai, iš kurių cituojama). Leidimo vieta: Leidėjas. Valickas, A. (2012). Karjeros vystymas: organizacijos ir individo sąveika bei lūkesčių derinimas, Iš V., Gražulis, ir kt., <i>Darbuotojas organizacijos koordinacinių sistemoje: žmogiškojo potencialo vystymo perspektyvos: mokslo studija</i> (p. 254-329). Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
Elektroninė knyga Jei nėra nurodytas doi numeris, pateikite URL adresą: Prieiga per internetą: http://www	(Motohashi, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Knygos antraštė: paantraštė</i> . Žiūrėta metai mėnuo diena. doi: Motohashi, K. (2015). <i>Global Business Strategy</i> . doi:10.1007/978-4-431-55468-4.
Straipsnis moksliniame žurnale Jei autorių daugiau nei vienas, jie nurodomi pagal aukščiau išvardintus reikalavimus	(Pečkys, 2011)	Aut. pavardė, V. (metai). Straipsnio antraštė. <i>Žurnalo antraštė, tomas (numeris): straipsnio puslapiai</i> . Pečkys, V. (2011). Politinių partijų finansavimas: aktualijos ir problemos. <i>Socialinių mokslų studijos</i> , 3(2), 443-458.

Lentelės tęsinys

Straipsnis moksliniame žurnale (prieiga per internetą) Jei nėra nurodytas doi numeris, pateikite URL adresą: Prieiga per internetą: http://www	(Blas, 2014)	Aut. pavardė, V. (metai). Straipsnio antraštė. <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris), puslapiai. doi: Blas, N. (2014). Embedded Librarianship: What Every Academic Librarian Should Know. <i>Technical Services Quarterly</i> , 31(3), 315-316. doi: 10.1080/07317131.2014.908658
Straipsnis dienraštyje, savaitraštyje	(Laurinkus, 2010)	Aut. pavardė, V. (metai, mėnuo diena). Straipsnio antraštė. <i>Laikraščio antraštė</i> , straipsnio puslapiai. Laurinkus, M. (2010, gegužės 8). Be kaukės. <i>Lietuvos rytas</i> , p. 4.
Straipsnis dienraštyje, savaitraštyje (prieiga per internetą)	(Lanksti darbo rinka kuria dinamišką ekonomiką, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai, mėnuo diena). Straipsnio antraštė. <i>Dienraščio antraštė</i> . Žiūrėta metai mėnuo diena per internetą: <elektroninis adresas>. Lanksti darbo rinka kuria dinamišką ekonomiką (2015, gegužės 25). <i>Veidas</i> . Prieiga per internetą: http://www.veidas.lt/lanksti-darbo-rinka-kuria-dinamiska-ekonomika
Internetinis tinklalapis/svtainė	(Rimkutė, 2013)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Internetinio puslapio antraštė: paantraštė</i> . Prieiga per internetą: elektroninis adresas Rimkutė, L. (2013). <i>Atsargiai, galite užsikrėsti nuotaika</i> . Prieiga per internetą: http://www.psichologijatau.lt/atsargiai-galite-uzsikresti-nuotaika/
Baigiamasis darbas, daktaro disertacija	(Bitinas, 2008)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Antraštė: paantraštė</i> (šaltinio tipas). Prieiga per internetą: Bitinas, A. (2008). <i>Pensijų sistemų modeliai ir valdymo tendencijos Europos Sąjungoje</i> (daktaro disertacija). Prieiga per internetą: http://vddb.laba.lt/obj/LT-eLABa-0001:E.02~2008~D_20080408_100358-80646 .
Pranešimas konferencijoje (nepublikuotas) <i>Publikuoti konferencijos pranešimai aprašomi taip kaip Knygos dalys ar skyriai</i>	(Bielinis, 2015)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Pranešimo antraštė: paantraštė</i> . Pranešimas konferencijoje Konferencijos antraštė: paantraštė, konferencijos vieta. Bielinis, L. (2003 vasario 12 d.). <i>Komunikacinės rinkėjų pasirinkimo priklausomybės</i> . Pranešimas konferencijoje Porinkiminė Lietuva: politikos naujovės ir tęstinumas, Vilnius.
Kompaktinis diskas	(Indriūnas ir Makštutis, 2008)	Aut. pavardė, V. (metai). <i>Antraštė: paantraštė</i> [šaltinio tipas]. Leidimo vieta: Leidėjas. Indriūnas, A., ir Makštutis, A. (2008). <i>Viešosios vadybos strategija Lietuvoje</i> [kompaktinis diskas] Vilnius: Naujoji sąjunga (socialliberalai).
Lietuvos Respublikos teisės aktai	(Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas, 2000) (Lietuvos aukščiausiojo teismo..., 2002) (Šiaulių apygardos teismo..., 2014)	Antraštė: paantraštė. (metai). <i>Žurnalo antraštė</i> , tomas (numeris) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (2000). <i>Valstybės žinios</i> , 64(1914). Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2002 m. kovo 15 d. konsultacija Nr. A3-60. (2002). <i>Teismų praktika</i> , 17. <i>Šiaulių apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus 2014 m. liepos 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-481-357/2014</i> . Prieiga per internetą: < http://www.inflex.lt/tp/Default.aspx?id=20&item=doc&aktoid=833963 >

<p>Tarptautinių teismų sprendimai, tarptautinės sutartys ir kt. APA rekomenduoja teisinių dokumentų aprašymui ir citavimui remtis „The Bluebook: A Uniform System of Citation“</p>	<p>(Land Berlin v. Wigei, 1980) (Bosn. & Herz. v. Serb. & Montenegro, 1996) (Kampanis v. Greece, 1995) (North American Free Trade Agreement, 1992)</p>	<p>Bylos pavadinimas, proceso šalys, metai leidinio santrumpa puslapis arba bylos numeris (data).</p> <p>Case 30/79, Land Berlin v. Wigei, 1980 E.C.R. 151. Application of Convention on Prevention and Punishment of Crime of Genocide (Bosn. & Herz. v. Serb. & Montenegro), 1996 I.C.J. 595, 31 (July 11). Kampanis v. Greece, 318 Eur. Ct. R. 29, 35 (1995).</p> <p>Sutarties pavadinimas, sutarties šalys, pasirašymo data, metai, šaltinio duomenys (metai).</p> <p>North American Free Trade Agreement, U.S.-Can.-Mex., Dec.17, 1992, 32 I.L.M. 289 (1993).</p> <p>Pavyzdžiuose naudojamoms santrumpoms: <i>E.C.R.</i> – <i>Report of Cases Before the Court of Justice of the European Communities</i> <i>I.C.J.</i> – <i>The International Court of Justice Eur.</i> <i>Ct. R.</i> – <i>Publications of the European Court of Human Rights</i> <i>I.L.M.</i> – <i>International Legal Materials</i></p>
---	---	---

6 PRIEDAS

MAGISTRO BAIGIAMOJO DARBO RECENZIJĄ

Darbo autorius

Darbo tema

Darbo recenzentas

VERTINIMO POŽYMIAI	VERTINIMAS*
I V A D A S	
Temos aktualumo pagrindimas, nagrinėjamos problemos ištirtumo atskleidimas	
Tyrimo objektas	
Tyrimo hipotezės/problemos (probleminio klausimo) formulavimas	
Tikslas ir uždaviniai	
Tyrimo metodai	
T E O R I N Ė D A L I S	
Informacijos šaltinių nagrinėjamo klausimu analizės kokybė ir tikslingumas	
Pasirinktos (mokslinės) problemos nagrinėjimo gilumas.	
Teorinės medžiagos apibendrinimas	
Mokslinis stilius, terminija, kalbos taisyklingumas	
Mokslinės informacijos šaltinių naudojimas	
Mokslinės informacijos šaltinių užsienio kalba naudojimas	
T Y R I M O M E T O D O L O G I J A	
Teorinis tyrimo metodo pasirinkimo pagrindimas	
Tyrimo paskirtis, organizavimas	
Tyrimo duomenų rinkimo ir apdorojimo instrumentai	
Tyrimo imties apibūdinimas ir pagrįstumas	
Tyrimo patikimumas ir tinkamumas	
Tyrimo ribotumai	
T I R I A M O J I D A L I S	
Tyrimo rezultatų pateikimo (lentelių, paveikslų, priedų) informatyvumas ir optimalus iliustratyvumas	
Tyrimo rezultatų analizė ir apibendrinimai	
Tyrimo rezultatų interpretacija	
Duomenų analizės programų naudojimas	
Išvadų aiškumas, išbaigtumas, pagrįstumas, sąsajos su tyrimo probleminiais klausimais/hipoteze bei uždaviniais,	
Rekomendacijų sąsajos su išvados, tyrimų rezultatais. Rekomendacijų praktinis reikšmingumas	
Darbo struktūrinių dalių apimtis, išdėstymo logika ir nuoseklumas	
Darbo apipavidalinimas (teksto spausdinimo, maketavimo ir kitų darbo įforminimo reikalavimų tenkinimas)	
Mokslinės etikos laikymasis	

* Pateikiamas vertinimas ir jį pagrindžiantys komentarai (būtinai)